

Literatura (prameny) pro přípravu k jednotlivým otázkám

1. V čem se prolíná a v čem se liší „sociální pedagogika“ a „sociální práce“ jako vědecké i praktické disciplíny? ...
Prezentace o pedagogice volného času, obr. č. 5 (komentář z přednášky)
2. Proč se v současné české pedagogice (Průcha) prosazuje pojem „edukace“ a jaké nahrazuje pojmy?
PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. 4. vyd. Praha: Portál 2009. (stručně v přednášce)
3. Vysvětlíte rozdíl mezi formální, informální a neformální edukací?
HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha : Portál 2004. (stručně v přednášce)
4. Co rozumíme výrazem „otevřená práce s mládeží“? ...
KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže*. Praha: Salesiánská provincie 1999 (heslo: volně přístupná práce s mládeží) (komentář z přednášky)
5. Proč se pro současného člověka stal volný čas jedním z ústředních témat?
Volný čas – teorie – skriptum TF JU
6. Co se obvykle chápá pojmem „postmoderna“ ... ?
Postmoderna
7. Jaké jsou cíle pedagogiky volného času?
Prezentace o pedagogice volného času, obr. č. 4 a 6
Rozš.: VÁŽANSKÝ, Mojmír. *Základy pedagogiky volného času*. Brno 2001.
8. Co znamená slovo „animace“? Kdy se toto slovo začalo používat v sociálních vědách? V které zemi se začala animace rozvíjet a v kterých regionech je dnes „živá“?
9. Jaké jsou charakteristické úkoly, příp. vlastnosti animátora v sociálně-kulturní animaci, příp. v animaci volnočasové kultury?
10. Jaký je rozdíl mezi koncepcí animace uplatňovanou v sociální práci a ve výchově?
11. V které zemi a v jakém prostředí se začala rozvíjet výchovně zaměřená animace (tzv. „kulturní animace“)? Můžete jmenovat jejího hlavního představitele? Z čeho ve své koncepci vychází?
12. Jaké jsou deficitní (nedostatečné) varianty vztahu vychovatele k životnímu způsobu mladých lidí, který se v koncepci kulturní animace nazývá „svět mládeže“?
13. Čím se vyznačuje vztah vychovatele – animátora k mladým lidem, s nimiž pracuje? Vyjmenujte konkrétní postoje a vlastnosti!
14. Jakou psychologickou disciplínu musí vychovatel – animátor ovládat, aby mohl vstupovat do vývoje skupiny? Uveďte některé charakteristické role ve skupině? Proč je poznání těchto rolí pro vychovatele důležité?
15. Popište možný „scénář“ vývoje skupiny podle sociální psychologie! (Může to být ten, který jsme si uváděli při přednáškách, ale může to být i jiný, převzatý z psychologické literatury.)
16. Jestliže koncepce kulturní animace počítá s tzv. empiricko-kritickým nebo hermeneutickým modelem plánování, co je pro tento model charakteristické? Proč se tak nazývá? Pokuste se přiblížit základní kroky (strategického) plánování v zařízení pro děti a mládež! (Je možné použít buď materiálů o animaci anebo materiálu o metodice školních vzdělávacích programů pro střediska volného času, anebo obou materiálů.)
K otázkám 8-16: Animace – přehled (komentář z přednášky)
Kaplánek – přednášky „Animace jako výchovná metoda“ (web TF JU)

17. Vysvětlete alespoň dva základní principy koncepce „informal education“; k tomu přidejte informaci o jejím hlavním představiteli (jeho jména + kterým směrem pedagogiky se nechal při tvorbě této koncepce inspirovat)!
18. Vysvětlete sedm kritérií sociálně-pedagogické práce, které uvádí M. Svoboda!
19. V čem spočívá podstata koncepce „sociálního prostoru“? Jak můžeme tuto koncepci hodnotit?

K otázkám 17-19: svoboda.pdf

20. Přibližte rozdíl mezi pravou a falešnou participací na základě osmistupňové Hartovy stupnice!
21. Jaké známe formy participace? Kdy se užívají? Jaké jsou jejich výhody a nevýhody?
22. Z jakého principu vychází současné prosazování participace ve výchově a v sociální práci? Co závislí na výchově k participaci? Proč je tak důležitá? Jaké jsou prostředky výchovy k participaci?

K otázkám 20-22: princip participace - skriptum